

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L4@regeringskansliet.se

Ert diarienummer Ju2023/02434

Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen, SOU 2023:69

Arbetsgivarverket lämnar synpunkter på remissen både i rollen som förvaltningsmyndighet och i rollen som arbetsgivarorganisation.

Som framgår av direktiven till utredningen måste informationsutbytet kring brott stärkas i syfte att effektivisera brottsbekämpningen. För att uppnå det behövs, som anges i tilläggsdirektiven, mönsterbrytande åtgärder.

Arbetsgivarverket **instämmer** därför i behovet av en ny huvudregel för sekretess med den nya lagen om uppgiftsskyldighet som bärande del.

Att tidigare vidtagna mindre ingripande åtgärder i olika regelverk inte gett önskad effekt och att viss brottslighet blivit vanligare ger stöd för förslagen. Övervägandena mellan brottsbekämpning och värdet av personlig integritet är konsekventa och rimliga. Likaledes görs en viktig och riktig avvägning kring betydelsen av att bärande samhällsfunktioner i form av skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård kan fullgöra sina uppdrag. Just som föreslås är det viktigt att gränser också sätts utifrån intresseavvägningar hos de som lämnar uppgifter och utifrån brottsbekämpande myndigheters behov och verksamheter.

Eftersom fler tjänstepersoner kommer att dela fler uppgifter med koppling till brott finns **en ökad risk för trakasserier och för hot och våld**. I regelverken måste det till ett utökat skydd för uppgiftslämnande tjänstepersoner, både hos uppgiftslämnande och mottagande myndighet.

Övriga synpunkter följer nedan.

Förändringarna för ökat uppgiftsutbyte ska göras i lag

(Avsnitten 7.2- 7.3)

Arbetsgivarverket tillstyrker att den nya regleringen sker både genom en ny lag och genom justeringar i befintliga regelverk. Vi instämmer också i utredningens slutsats att en ny huvudregel för sekretessbrytande informationsutbyte ska regleras i lag.

Att förändringarna görs i lag är nödvändigt mot bakgrund av de omfattande ingrepp i enskildas integritet som det utökade utbytet av information kan medföra. Endast så säkras överensstämmelse med skyddet för den enskilde som finns i Europakonventionen för mänskliga rättigheter. Balansen mellan skyddet för den personliga integriteten och lämnandet av information upprätthålls på ett rättssäkert sätt med det föreslagna.

De förändringar som föreslås i lagen om offentlighet och sekretess leder sannolikt till avsedda förenklingar. Tillämpningen av de justerade bestämmelserna får visa ifall de möjliggör det informationsflöde som är nödvändigt.

Information som lämnas på eget initiativ är en viktig del av de mönsterbrytande åtgärderna

(Avsnitten 7.3.3, 10.4.6, 11.7.2, 12.6, 13.6, 14.2-3 och 19.3)

Arbetsgivarverket delar utredningens slutsats att mönsterbrytande åtgärder kräver att uppgifter kan lämnas på eget initiativ. Utredningen har också gjort en ansvarsfull gradering av hur utlämnande fullgörs, med stöd av den nya lagen eller genom förändringar i regelverket om offentlighet och sekretess.

Förslagen ger en möjlighet som många myndigheter välkomnar att bättre kunna bidra till brottsbekämpningen.

Bestämmelserna bör dock inte utformas som en skyldighet att lämna uppgifter utan föregående begäran. Lydelsen bör istället uttrycka möjligheten att lämna uppgifter på eget initiativ. Utöver att tydligare betona samarbetet vid informationsutbytet speglar en sådan lydelse bättre bestämmelsernas föreslagna utformning. Det är ju de utlämnande myndigheterna som i slutänden avgör vad som ska lämnas ut. En sådan

ordning skulle också stämma bättre överens med beviskravet att uppgifter lämnas på eget initiativ när de kan antas behövas.

Risk för informationsöverskott och stor volym av nya allmänna handlingar ställer krav på mottagaren

(Avsnitten 7.3.4-5, 7.3.7, 7.4-5 samt 9.4)

Det är viktigt att fler och bättre uppgifter tillställs de myndigheter som behöver det för att förebygga och utreda brott. För mönsterbrytande åtgärder måste balansen mellan vad brottsbekämpningen kräver och vad integritetshänsyn kräver avvägas. I de prioriteringar som då följer är det nödvändigt med gränssättningar för att upprätthålla den personliga integriteten och andra av samhällets bärande ansvar och funktioner.

De nya kraven på informationslämnande kommer också att väcka frågor om vad som ska betraktas som rutinbetonade åtgärder, vilken information som kan sägas finnas hos den som ska lämna informationen vidare, hur nya typer av allmänna handlingar ska hanteras och hur de tas emot av mottagande myndigheter. Det behöver även säkerställas att de rutinbetonade åtgärder som omnämns av utredningen inte inbegriper krav på nya former av dokumentation eller analys hos de som lämnar uppgifter.

Alla de nämnda frågorna talar för en tydligare reglering av till vilken myndighet informationen ska skickas och talar för att i löpande samråd kontrollera att flödet fungerar som avsett.

Alla de nämnda frågorna innebär också att större krav måste ställas på mottagande brottsbekämpande myndigheter i några delar.

Brottsbekämpande myndigheter måste kunna visa hur de hanterar den inkomna informationen i den nya omfattning den kommer att ha. Därför måste interna rutiner och vägledningar tillskapas för att visa hur sekretess regleras hos mottagande myndighet och hur gallring av uppgifter kan ske.

Utfallet vid tillämpningen får avgöra om det också blir nödvändigt med fler förändringar i regelverken. Det skulle till exempel kunna finnas behov av en ny sekretessbestämmelse som skyddar lämnade uppgifter hos de brottsbekämpande myndigheterna. En sådan bestämmelse skulle kunna komplettera intresseavvägningen för de som lämnar information. Intresseavvägningen kan på så sätt göras enklare och mindre resurskrävande. Sekretess för lämnade uppgifter minskar också risken för en

restriktiv tolkning vid intresseavvägningen och underlättar ett rutinmässigt lämnande av uppgifter.

Utlämnande på begäran bör styras till uttryckligen angivna brottsbekämpande myndigheter

(Avsnitten 9.1, 9.3.2, 9.4, 10.4, 11.5, 12.6-7, 13.6-7, 14.2-3 och 18.6)

Utredningens förslag om att kontaktuppgifter ska lämnas från alla informationsgivare och till samtliga brottsbekämpande myndigheter bör bibehållas.

Uppgiftslämnande på begäran kan emellertid förtydligas även genom att i samtliga fall styra sådant uppgiftslämnande till uttryckligen angivna brottsbekämpande myndigheter. Det kan ske efter mönster av hur utredningen reglerat uppgiftslämnande enligt de så kallade rörelselagarna i avsnitt 16.4.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Christina Gellerbrant Hagberg efter föredragning av verksjuristen Patrik Havermann och utredaren Emil Lindström. I den slutliga handläggningen deltog även enhetscheferna Lars Andrén, Anna Falck, Anna-Karin Jansson, Åsa Krook och Hanna Schmidt samt utvecklingsstrategen Anna Sjöstrand.

Christina Gellerbrant Hagberg

Patrik Havermann

Emil Lindström